DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE RABIE CANINA.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S. T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JACOBUS M'ILWAINE,

HIBERNUS.

Societ. Chem. Edin. Soc. Extraord.

Nec non

Soc. Physic. Americ. Sodalis.

Conjecturalem artem esse medicinam, rationemque conjecturae talem esse, ut cum saepius aliquando responderit, interdum tamen fallat nos.

Celsus De re Med.

Ad diem 25. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXVII.

Viro praestantissimo

FRANCISCO HERVEY,

BRISTOLII COMITI,

Et

DERRIENSIS EPISCOPO,

Admodum venerando;

Non minus propter virtutes ejus innatas,

Eximias, et valde colendas,

Quam labores, quos publice

In Hiberniam impendit;

Hasce studiorum suorum primitias,

Ut summae observantiae testimonium,

Dicatas esse

Voluit

A U C T O R.

Mr. Stennistreet with best Complts: from his humble Servt. J. McF

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

RABIE CANINA.

QUIA legibus almae hujus academiae ſancitum eſt, unumquemque ſummos medicinae honores attingere cupientem, quoddam ſpecimen in lucem proferre, quo monſtretur illum aliquid ſaltem in arte ſalutari navaſſe, nec omnino imperitum eſſe, *de rabie canina* decrevi ſcribere: Ea enim morbus eſt, qui, quanquam non ſaepe obveniens, talis tamen habeatur, qualis (ut mea fert opinio) jure poſtulat, ut ejus natura ſit medico non levi cura explorata: Quandocunque enim ſe obviam fert, ſym-

ptomatis tam horrificis, et tantum periculi indicantibus ſtipatur, quod ni promptum auxilium adhibeatur, mors dira brevi ſequitur.

DEFINITIO MORBI.

'Potionis cujuſlibet, utpote convulſio-
'nem pharyngis dolentem cientis, faſtidi-
'um et horror, plerumque e morſu anima-
'lis rabidi *.'

HISTORIA MORBI.

Quo tempore hic morbus homines infeſtare coepit, parum inter auctores convenit: Sed, quia conſtat, canes et alia animalia, quae ex iis huic morbo obnoxia ſunt, atque a quibus homines infici ſolent, in omni

* Cull. Synopſ. Noſolog. Method.

ni quasi aevo extitisse, nobis forsitan colligere fas est, morbi hujus originem antiquiorem esse ulla historia, quam nobis medicorum scripta suppeditarunt.

Multis modis hoc venenum dictum est, inficere humanum genus:

1*mo*, Rabidorum animalium morsu; et forte tam exquisite contagiosum sit, ut ad morbum inducendum sufficiat cutem, non autem sanguine detracto, perstringi.

2*do*, Spiritu in pulmones receptum, et fortasse cum pauxillo salivae commistum.

3*tio*, Aliqua parte cuticula non obtecta salivam, recentem ex ore, tangente.

4*to*, Aliquid hoc veneno tinctum pertrectando *. Auctor merito inclytus memoravit, periculum minui, si dentes animalis rabie correpti inter mordendum per vestes densiores adigantur; quia major spes est viri ab iis abstersi: Itaque idem, vulneri in ulla corporis nuda parte admotum, certius

* Boerhaave, Aphor. 1136.

tius nocivum esse. In tabulas quoque retulit idem auctor, seipsum exempla vidisse hujus veneni, nullo vulnere illato, per cutem permeantis *. Praecipue autem notabile est, id quod a Palmari narratur: 'Rusticus qui hoc morbo laborabat, existimans se cito periturum esse, ut ei liberos suos osculari concederetur obsecravit; concessum est, et ille non diu post animam efflavit; at omnes liberi eodem malo corripiebantur, et septimo ab ejus incursu die interibant †.' Simile exemplum retulit Schenkius, de patricio viro, qui rabiosum canem, antequam dimitteret strangulandum, osculatus, postea *hydrophobicus* periit ‡. Hoc omne in idem convenit cum eo quod novimus de aliorum morborum contagie per vasa absorbentia in corpus recepta. Labia enim, interior pars oris, fauces, et lingua, tam

* Sauvage, differt. sur la caus. et la natur. de la rage.

† Palmari de morb. contag.

‡ Observat. med. lib. 8. p. 848.

tam tenui cuticula obteguntur, et lymphaticis adeo abundant, quod venenum ab iis facile abſorberi poteſt.

Non erit huic loco alienum diligenter perpendere, num hic morbus unquam naſcitur in humano corpore, nec vulneribus, nec quacunque alia externa cauſa illatus. Quod interdum ſua ſponte excitatur obſervationibus auctorum non parvi nominis veriſimile redditum eſt *. Tale enim exemplum praebet illuſtr. Van Swieten, de juvene viginti novem annorum, temperamenti calidi et ſicci, qui ſumma excandeſcens ira proprium digitum momordit, unde, intra viginta et quatuor horas, *hydrophobicus* factus eſt ; et quidem adeo, ut, etiam aquae mentione facta, ſtrangulari videretur; dein, *maniacus* ac plane furibundus evadens, ſubito periit, poſt aeruginoſam materiam evomita bile mera. Adjungit iſtis idem ſcriptor, quod in hoc exemplo conſtitit illud

* Edinburgh Med. Eſſays, vol. 1.

lud venenum per ſummum irae furorem natum fuiſſe in corpore, non vero aliunde acceſſiſſe *. Rem quoque ſimilem narravit celeb. Boerhaave: Auditoribus enim ſuis affirmare ſolebat, ſe vidiſſe lictorem, cujus carnificem e loginquo accerſere officium erat, ut publica de ſceleſto homine ſumeretur poena, incidiſſe in febrem ardentiſſimam, omnemque potum oblatum ſummo horrore repudiaſſe, et tertio die periiſſe: Miſer ille callidiſſima tempeſtate exercitatione valida uſus erat, deinde per quatuor horas nudato capite, ſolis radiis expoſito, in ſcapha conſederat, atque per totum diem ne ullum niſi ardentiorem laticem hauſerat.

Salius Diverſus in muliere triginta ſex annorum, febre peſtilenti detenta primo, dein, hoc morbo expugnato, dyſenterica reddita, atque denuo curata, manente tamen quadam febricula, vidit hydrophobiam naſci, et quidem tali gradu, ut alios coram ſe bibentes ſuſtinere

* Van Swiet. Comment. Boerhaave Aphor. 1130.

ſuſtinere non poſſet: Mens tamen ſemper conſtabat, et octavo die, poſtquam omne liquidum horrere coepit, mortua eſt *; cum a morſu rabioſi animalis *hydrophobici* facti raro quartum diem ſuperare ſoleant. Ab his et multis aliis, quae hujuſmodi variis ſcriptoribus narrantur, pro rato apud illos habitum eſt, talem morbum, ne ulla materia viroſa in corpus admiſſa, innutriri aliquando; dicunt quoque, hanc morbi formam leniorem eſſe, et ſublatu faciliorem.

Ab iſtis vero exemplis, meo judicio, vix nobis licet inferre, eos, qui his ſymptomatis laborant rabie canina affectos eſſe: Et ad hanc opinionem amplectendam adducor, quia omnes iſti auctores, tantummodo hydrophobiae, quae rabiei verae non niſi ſymptoma unum inter multa eſt, mentionem fecere. Hoc aliquando in quibuſdam malis, uti in febribus nonnullis, et interdum in hyſteria, aliis, quae hunc morbum efformant,

* De febre peſtilent. cap. xix. p. 362.

mant, haud comitantibus, ſeipſum manifeſtare, non equidem inficias ibo ; ſed, ſi animum ad exemplum, quod protulit Van Swieten, advertamus, et reminiſcamur hominem ab eo memoratum intra viginti et quatuor horas a tempore quo invaſerat ira, hydrophobia captum eſſe, proxime obveniet recordandum, rabiem caninam non niſi poſt multos dies, imo aliquot menſes, vel etiam, ut nonnulli auctores affirmant, annos, adoriri.

Exemplum quod retulit Boerhaave explicari poteſt, ratione habita ad fatigationem inſuetam, et magnam quantitatem liquorum ardentium quos aeger biberat ; a quibus, ſcilicet, febris violentiſſima excitata eſt, delirio ſtipata : Ex tali conditione, horror aquae haud raro oritur ; atque ea cauſa forſitan Boerhaave rabiem caninam acceſſiſſe opinatus eſt. Sed a ſupra dictis mihi, cum multis aliis, colligere licet, hunc morbum nunquam revera contingere homini, niſi cum corporis quaedam pars veneno ab animali rabido recepto vitietur.

Vaſis

Vasis lymphaticis, nunc adeo a celeberrimo Monro illustratis, non difficile est, his in rationem assumptis, explicare quomodo venenum hoc lethale, una cum saliva animalis in corpus absorbeatur. Quamdiu hoc venenum in corpore lateat postquam absorptum fuerit, non apud auctores convenit: Experientia autem nos certiores fecit, diversa venena diversum temporis spatium, antequam proprios suos effectus edant, postulare; et hoc spatium variare secundum corporum, quibus admoventur, habitum varium. Attamen talia intervalla, ex eodem veneno applicato, ordine magis certo nonnunquam exiguntur; gratia analogiae variolas hic memorabimus, quae plerumque inter octavum et decimum diem a quo insertae sunt, seipsas manifestant; at virus venereum, quod ad tempus per quod iners manet, rationem quandam servat corporis ejus conditionis quae fuit, cum primo admotum est: De veneno, quo canis rabidus inficit, aliquod

dicendum est simile; id enim plerumque sub quintam, vel sextam hebdomadam se prodit: Prolata sunt ab auctoribus exempla, irregularia quidem habenda, quae (ut antea dictum est) non nisi post aliquot menses, vel etiam annos, vix autem rata auctoritate comprobata, veneni effectus ostenderunt. Ex variis autem rebus contingentibus, haec omnia venena, ut variis viribus pollentia, existimari possunt; atque hae res una cum corporis conditione causae sint varietatum, quas observamus in viribus morborum ab iis nascentium. Salivae rabidi animalis in mali stadio ultimo, quam in praegredientibus, plus viri inest.

Aliorum morborum causae, aeque ac hoc venenum, ante in corpore per tempus sat notabile latere videntur, quam ulli effectus morbosi oriuntur: Sic nec variolarum, nec febrium contagiones confestim inducunt morbos suos; sed in his corporibus citius, serius in illis: Nec scabies, nec lepra unquam, temporibus certis et definitis apparent.

Causae,

Causae, quae canes ad hunc morbum opportunos reddunt.

Supra conati sumus probare hunc morbum nunquam sua sponte in hominum corporibus oriri; nec aliquid eorum naturae inesse ad eundem *praedisponens*. Causae autem in canibus quae talem proclivitatem gignunt, hae dicuntur esse: 1*mo*, Æstus ingens, et diuturnus; frigus autem vehemens, et diutius admotum ad idem conferre dictum est. 2*do*, Diaeta putrida. 3*tio*, Aquae inopia: Et postremo exercitationis idoneae defectus.

Animadvertendum est praeterea canem, ex istis animalibus esse, quibus natura cutis meatus et foramina parum dedit; atque idcirco sudor non per cutem e corpore, ut in aliis animalibus, eliminari posse, sed omne a pulmonibus efflari. Inde hoc ex parte conferet, ut videretur, ad humores reddendas

dendas acriores ſolito, adeo ut aliis adjectis, et febre *ſui generis* orta, venenum exinde genitum ſit omni animantium generi lethale. Attamen, quantum ego novi, ab auctore nullo cauſae a quibus hic morbus revera in canibus ortum ducit, ſatis luculenter hactenus explicatae ſunt.

De ſignis quae in cane rabido conſpiciuntur.

Momenti eſt maximi, quod ad hunc morbum praevertendum, ſigna quae canem indicant rabidum ad amuſſim cognoſcere; ita ut caeſo animali confeſtim, obſtemus ne contagio apud homines, vel caetera animalia diffundatur. Ægre quidem hic in primo ſuo ſtadio ab aliis morbis diſtinguitur; ſed brevi poſtea propriis notis inſignitur, facile pernoſcendus. Hae autem notae ſunt: Infelix animal moeſtum fit; aliorum canum ſocietatem fugit; nec, ut antea, domino ſuo vel familiaribus abblanditur; latrat non amplius, ſed murmura e-

dit;

dit; advenas adoritur; aures et caudam demittit; cibum vix aut ne vix appetit, aut denique eundem ſine delectu et torpens aſſumit. Obtuſa acie et hebeti fiunt oculi; paucis deinceps elapſis diebus anhelat; linguam exſerit, et frendere incipit; alios canes vitat, et ab iis pariter vitatur: Incipit nunc ſupremum ſtadium; domo diſcedit; vagus procurrit; et inſania vel fortaſſe cruciatu, quo vexatur, omnia animalia quibus occurrit morſu captat; et biduo vel triduo ſpaſmis correptus e vita diſcedit. Aliud eſt praeterea poſt mortem canis notatu dignum; ſi enim panis vel carnis fruſtum ſaliva animalis mortui illinatur, et cani alteri offeratur, ille, ſi rabidus fuit prior, utcunque eſuriens, cum horrore reſpuit *.

Symptomatis conſpectis, ab aliis facile hic morbus diſtinguitur; et, quandocunque canis obſervatur ſigna hujus morbi oſtendere quaedam, ſemper ligari debet, dum de eventu

* James on Can. Madneſs.

ventu certiores fiamus; ad hoc quidem breve tempus sufficiet; atque canem, suspicionis causa solius, occidere crudele est: Primo enim dubitandum an canis fuerit rabidus, an non; et si aliquis ab eo morsum acceperit, aderit in futurum terror, ne rabies insecutura sit, et lacessent omnes horrores, quos periculum incertum, et omnis solicitudo, quam dubitatio adferre solet.

Quae signa in hominibus conspiciuntur.

Postquam hoc venenum in corpus humanum absorptum fuit, et in eo per aliquod tempus latuit, (quod quidem, in diversis hominibus diversum est) dolor partis in qua virus erat receptum, lymphaticorum tractum sequens, primum symptoma est; exinde sequitur lassitudo torpens et iners; turbatur somnus; terribilia exagitant insomnia, convulsiones, et tendinum subsultus; irrequietus aeger suspirat, et moestitia gravatur;

gravatur; ſanguinis detracti eadem ſpecies, quae in ſecunda valetudine.

Haec primum ſtadium claudunt. Poſtea qui morbo laborat de anxietate conqueritur, atque de moleſta et ardua reſpiratione horret; et nunc aquae vel aliorum liquorum ac cujuſque rei pellucidae ſupervenit pavor: Organa externa nimis ſentiunt, ita ut omne, quod percipitur, moleſtiam inferat: Cibi appetitus deficit; tamen ſolida multo facilius quam liquida ore ſumuntur; arteriarum pulſus fit tremulus, ſed duriuſculus; ſubeunt tremores et convulſiones validae; materia glutinoſa et bilioſa vomitu ejicitur; cor palpitat inſigniter; urethrae titillationes inſolitae moleſtant, et urina, propter ſpaſmos, impetu inſueto ejicitur; penis et ſcroti contractiones valde cruciant; poſt urinam redditam profluit ſemen *: Adeſt quoque ſalivae viſcidae fluxus copioſus.

Nunc

* Mead on poiſons.

Nunc autem ſupervenit ſtadium tertium et ſupremum; in quo ſigna omnia jam memorata augeſcunt: Omnes liquores cum horrore recuſantur, lingua fit aſpera; os hiat, et ſpumoſae ſalivae magna quantitas in eo colligitur; hanc in adſtantes conſpuere, etiam invito animo, rabies inſtigat. Rauca vox; fremere incipit aeger; verboſus quoque fit; ſed, (quod mirum in tali conditione) tantum judicii melioris ſervat, quod percontantibus reſponſa nequaquam aliena reddit; crebro nunc arteriae pulſant et languide. Tandem vero delirium atrox ipſum, nec ceſſans, adoritur: Riſus adeſt Sardonicus; vehementes evadunt affectiones *ſpaſticae*; et demum, ſpatio plerumque trium dierum, mors valde exoptanda; finem aegri miſeriis imponit.

Quae inciſis cadaveribus ſe in conſpectum edunt.

Cauſas morborum, et ſedes indagantibus, ſaepe multum ſcientiae utilis obtulerunt

cadavera

cadavera incisa; in hoc autem morbo non multum confert ad istas detegendas ars anatomica: Celeberrimi quidem auctores annotarunt, organa *deglutitionis* esse plerumque inflammata; quia vero hujus inflammationis signa non semper inveniuntur, patet *deglutitionem* non omnino propter eam impeditam esse: Mihi autem verisimile videtur, hanc inflammationem validis spasmodicis affectibus, et convulsionibus, quae inter morbi cursum infestaverunt, quandocunque liquores hauriendi, vel etiam in conspectu essent, adscribi debere; in causa quoque esse, quod, magna copia salivae ex his partibus profluente, illae humoribus suis spoliatae fiunt. In cadaveribus nonnullis ventriculus et intestina reperiuntur inflammata: In priore necnon aliquando materia biliosa detegitur; atque id organum haud raro aëre distenditur. Pericardium plerumque siccum; arteriae sanguine plenae, et venae vacuae observantur. Solito aridiores sunt omnes musculi, ut et

 viscera.

viſcera. Nonnunquam illaeſum eſſe cerebrum videtur. Pulmones ſanguine multo diſtenduntur: Cor eodem, fere ſemper coacto repletur.

DE CAUSIS EXCITANTIBUS.

Convenit inter pleroſque ſcriptores, hujus morbi ſymptomata, a tenui quadam materia, ſed admodum viroſa, cum animalis ſaliva commiſta, originem ſuam ducere; quo autem modo nocet, et an nervos primo infeſtat an non diſceptatum eſt. In medium etiam nuperrime hypotheſes omnino inter ſe diſſimiles ad hoc enodandum prolatae ſunt: Paucae autem ex iis ad caliginem, qua res obvolvitur, diſſipandum aliquid praeſtiterunt.

Deſault ſcriptor Gallicus diſſertationem de hoc morbo edidit, in qua hunc morbum

a contagione vermiculari naſci conatus eſt oſtendere; atque quorundam animalium exiguorum ſalivam ejus in cauſa eſſe; ſcilicet quia vermes aliquando in inteſtinis eorum qui huic malo ſuccubuerunt, reperti ſunt in hanc ſententiam ivit; a ſcabie, quam animalcula exiſtimata ſunt inducere, analogia deducta, eam ſtabilire conatus eſt; et majori adhuc fiducia eandem promulgavit propter vim inſignem (ut ab illo erat exiſtimatum) qua adverſus hunc morbum pollet hydrargyrum *. Sed ſi talis contemplatio vera eſſet, vermes in omnibus, qui hoc morbo interimuntur, inveniantur oportet; ſic autem haudquaquam res ſe habet: Oportet quoque hydrargyrum magna ſaltem ex parte proficeret; ſed experientia calamitoſa omnino diverſum contingere manifeſtavit. De his vero cum ad medendi rationem perventum ſit, fuſius differam.

Multo

* Sauvage diſſert. ſur la rage, an. 1734.

Multo praeterea ingenio ornatam in lucem edidit hypothesin celeb. Mead; opinatus est enim viri vim, sali concreto acri, cum eo commisto, deberi; atque ab hoc principio ejus actionem ad vim mechanicam retulit: Acuta sunt, secundum ejus doctrinam, his salibus spicula; quae nervis incidentia, lacessunt eos; et una cum eorum fluido ad spasmos ac convulsiones stimulant usque; hoc modo eorum munera perturbantur; et delirium, febris, atque alia symptomata inducuntur *. Huic autem opinioni, utcunque speciosa videatur, multa obstant: Inter quae recenseatur, quod nobis nequaquam in propatulo est, nec intellectu facile, quomodo hi sales, quibus tam acuta sunt spicula, tam diu nervis et eorum fluido (si istiusmodi fluidum revera sit) adjaceant, nec proprios sui effectus citius edant; cito enim, ut omnibus notum est, alia stimulantia hujusmodi eos afficiunt.

* Mead, edit. nov.

unt. Hac igitur ratione nobis licet ejus hypothesin respuere.

Aliam vero, et etiam minus verisimilem, in dissertatione ejus inaugurali protulit Heysham. Voluit ille hoc venenum esse acidum; et ipsum morbum propterea absorbentibus curandum. Paucis argumentis certe opus est, ad talem opinionem evertendam; facile enim cuiquam patebit eam temere susceptam esse, et insomnii speciem, potius quam ipsius ratiocinationis prae se ferre. Quia scilicet, absorbentia, propter quoddam medicamentum apud circumforaneos jactatum, hunc morbum tollere existimatum est, ille theoriam tali opinioni accommodare cupiit, et ideo hanc effinxit: At quia absorbentia adversus hanc rabiem nihil valere probatum est, sua sponte illa corruit: Plura autem de his medicamentis postea *.

Sicque

* Vid. differt. inaug. Edin. an. 1777.

Sicque auctorum de hujus veneni natura, et modo quo effectus suos edit, opiniones quasdam recensui ; earum vero nulla, quantum ego judicare possum nec dirorum quae sequuntur rationem perhibere, nec idoneo medendi consilio respondere videntur. *Modus operandi* quidem non solum venenorum omnium, sed praeterea contagionum, fatentibus plerisque, profunde in obscuro latet ; Venia igitur me condonandum spero, si in errorem incidam, aggrediens, nequaquam fiducia, pauca de tam dubia re.

Quantum, effectibus suis, halitum, a quo typhus oritur, *humanum* dictum, simulat haec contagio, perpensum vellem; istis quidem non multum discriminis interesse, ut ego opinor, vix aliquem effugiet qui signa ab ambobus illata, rite in animo versabit : Quaecunque enim, hujus praecipue sub initium, in typho quoque clarius obscuriusve conspiciuntur, lassitudo nempe, torpor, inertia : Atque revera omnia, quae inter morbos

morbos hoſce progrediendos obveniunt, nervos inſigni modo laborare indicant; hoc, in noſtro morbo, teſtantur ſpaſmi, contractioneſque vehementes toti ejus progreſſui adnexi, et in typho provectiori non raro contingentes: Forte *canini* mali venenum, quam typhi violentius, magiſque viroſum; i. e. irritatio allata magis exquiſita ſit: At haec res a vario corporis habitu, quem afficit, varietatem accipiat; ſique ſolummodo gradu ſigna diſcrepent, verum exinde morborum nequaquam oritur diſcrimen.

Id, in quo praecipue diſcrepant duo iſta mala, eſt dira illa, et horrenda gutturis affectio, apud auctores nomine hydrophobiae inſignita: At hoc ſignum nequaquam rabiei caninae omnino proprium eſſe, ſupra memoravi; ut et idem, teſtantibus multis auctoribus, juxta quarundam febrium finem, et ſubinde in hyſteria ſe manifeſtare.

Quare vel quomodo tale ſignum in hoc morbo ſemper obvenit; vel qua ratione virus caninum gulam prae aliis partibus corporis

corporis appetit; quomodo necnon (ſingulariter quidem) ſaliva hunc morbum communicat, nec facilis, ſi quaeratur explicatio, nec forte unquam erit.

Iſtarum quaeſtionum ſecunda non magis in propatulo, quam quare nervus forte in corporis extremis, unus aut plures lacerati, triſmum induceret; quare ſcrophula, et carcinomata glandulis abundantes partes praecipue infeſtarent; vel quare medicamenta nonnulla non niſi quaſdam partes afficerent, hydrargyrum nempe glandulas ſalivam excernentes, cantharides urinae veſicam, &c.: Quae quidem inter naturae arcana nunc, et forſitan in aeternum latebunt. Quod ad tertiam quaeſtionem non prorſus abſonum erit ſi reſpondetur, quod quandocunque corporis pars quaevis irritatione afficitur, ad munera ſua, quaecunque ſint, peculiari et inſolito modo excernenda, eadem proclivis ſit; quod praeterea exinde, humores talis indolis ſecernuntur, qualis in animali altero ſimilem actionem ci-

eat;

eat; vel (eodem ſpectat enim) quod virus abſorptum, et per corpus delatum, praecipue glandulas ſalivam ſecernentes arripit; vel denique affectio ex conſenſu inter cerebrum et inteſtina intercedente, partim fortaſſe pendeat: Idcirco quod haud parum hujus veneni, et iſta *contagionis*, actio ſe mutuo ſimilant, ſuſpicari non omnino ſine cauſa erit.

CAUSA PROXIMA.

Si mali, cujus origo tantum abſconditur, proxima cauſa exhiberi poſſet, ad uſum medicum promovendum haud leviter conferret; et utcunque tale negotium, venenorum natura, hujuſque praeſertim, tam obumbrata, omnibus difficile videatur; ex ſignis tamen quae adfert hic morbus de proxima ejus cauſa aliquid conjicere haud

 vetatur.

vetatur. Nervos ideo debilitate et organis propterea nimis ſentientibus correptos, ideoque facilius per totum corpus, at magis adhuc per tubum alimentarium irritandos, pro cauſa proxima non ſine cauſa haberi poſſe nobis videatur: Haec quidem corporis conditio nervorum fontem, et originem, cerebrum nempe, infeſtanti veneno, et debilitatem aut inertiam inducenti forſitan imputetur; imminuta exinde, ejus excitandi facultate.

Venenum tali modo agere vix dubitandum relinquunt varia morbi ſigna; omnia enim debilitatem inferre veriſimile reddunt; iſtud praeterea, quod maxime inſigne eſt (viz. hydrophobia, et muſculorum gulae affectio) facillime explicandum eſt, ſi pro explorato habeatur fibrarum muſculorum irritandi facilitatem, omnibus quae vigorem ſuum minuunt, augeri; exindeque cunctis infirmantibus.

Nec quaecunque alia ad rabiem caninam pertinent haud, ni fallor, eadem ratione, (non

(non etiam excepto delirio) explicanda; delirium enim morbo jam provecto, et saeviori oboritur; ficut in quibufdam febribus a cerebri imminuta incitatione provenit.

Venenum hoc idcirco nervis praecipue infeftum effe opinamur; et a poteftatibus moventibus, folummodo pendere omnes mutationes quae varia corporis munera afficiunt.

Non meum eft, ut de diagnofi verba facerem; quia fignis fupra recenfitis, facile ab omnibus aliis hic morbus diftinguitur.

PROGNOSIS.

Certam in hoc morbo prognofin, aeque ac in multis aliis morbis ftatuere perdifficile eft: At quidem, propter adverfam hactenus noftrorum remediorum fortunam, exitum felicem augurari raro poffumus. Nihilominus

minus quia a ſignis aliquid judicare et diſcernere penes nos ſit, non ſemper, ut animum deſpondeamus convenit; nec oportet quamcunque morbi ſpeciem penitus inſanabilem habere; noſtrum ſolummodo eſt, ut quandocunque res difficultate inſigni implicentur, inſcientiam noſtram fateamur. Quamvis enim, in hoc vel antea elapſis ſeculis, remedium ad hunc morbum tollendum valens, haud repertum fuerit licet nihilominus ſperare tale, venturos forte inter homines, ſe proditurum eſſe. Ab hoc ad illud humanus progreditur animus, omnia tentans; et ad alteram in magna ſcientiae catena perducit unaquaque commiſſura. Morbus quidem eo aſſurgere poteſt, quod labem inde, in corporis variis partibus acceptam intuentes, et vim qua per totum pollet in animo colligentes, jure, nec interjecto dubio, praedicare non vetamur, eundem cum talis in quocunque homine ſaevit, inſanabilem eſſe. At in diverſis mali ſtadiis, valde diverſa inferre permittitur.

RATIO

RATIO MEDENDI.

Hoc revera caligine atra obtegitur: Plerumque enim miserrimus, quem hic morbus adoritur cito fatis succumbit; etiam quamvis omne remedium, quod vel theoria excogitavit, vel experientia commendavit adhibitum fuerit. Audivimus autem eundem sanatum esse; igitur, etiamsi in nullo morbo quam in hoc plus fallaciae, semitam, quam hujusmodi experientia designavit, sequar.

Illa quidem duo sanandi consilia indicat; quorum primum in veneni effectibus oppugnando constat: Alterum vero in duas partes dividitur; in eam quae irritandi facilitatem nervis minuit; et, 2*do*, quae corpori robur impertitur. Cujuscunque aevi scriptores in hanc sententiam ierunt, quod, malis quae ex rabidi animalis morsu sequi solent,

ſolent, praecipuum eſt ut antea obviam eamus; et idcirco primum noſtrum conſilium optime perficitur, reſecando partem illam cui morſus inflictus erat; tali negotio convenit ſcalpellum; inciſio profunda debet eſſe, et latior, ne quaedam veneni pars fortaſſe ſuperſit in homine. Nonnullis crudelia videntur talia vulnera; atqui dolor per tantulum temporis vexans nihili habendus eſt, cum diris, quae ſequi minantur, collatus. Eadem inſuper medendi ratio a Boerhaave *, Preſtwick †, et aliis ſcriptoribus laudata eſt: Idem quoque ſentit Mead, nos monens, talem hujus morbi curationem eſſe vel extemplo poſt venenum receptum, vel paucis diebus tentandum, et antequam hydrophobia vel aquae horror ſupervenerit ‡.

Attamen quam longo intervallo poſt morſum acceptum haec operatio cum exi-

tu

* Aphoriſms.

† Treatiſe on poiſons.

‡ Treatiſe on poiſons.

tu felici usurpari potest, disputatur: Quidam auctores asseverarunt eam nihil boni allaturam esse, nisi extemplo in usum veniat. Sed *ex analogia*, ratione a variolis ducta, fortasse nobis colligere licebit hanc operationem profuturam esse, etiam si per complures dies a morsu dilata fuerit: In variolis enim docuerunt experimenta, quod si pars, cui materies inficiens admota erat, earundem propagandarum gratia, etiam diebus aliquot post ejus applicationem exscindatur, ne ullus morbus ejusmodi insequetur.

Equidem sat difficile est, absorptione nunc serius contingente, propter varia multa et temperamentorum peculiaria (ut supra memoratum) statuere quo tempore hoc venenum effectus suos edidisset. Illust. Cullen, a cujus ingenio et industria medicina tanta accepit de hoc morbo disserens, sic prolocutus est: 'I am, in the first place, 'firmly persuaded, that the most certain 'means of preventing the consequences of 'the

'the bite, is to cut out, or otherwise de-
'stroy, the part in which the bite has been
'made. In this every body agrees; but
'with this difference, that some are of o-
'pinion that it can only be effectual when
'it is done very soon after the wound has
'been made, and they therefore neglect it
'when this opportunity has been missed.
'There have been, however, no experi-
'ments made proper to determine this
'matter; and there are many considerati-
'ons which lead me to think, that the
'poison is not immediately communicated
'to the system; and therefore, that this
'measure of destroying the part may be
'practised with advantage, even many
'days after the bite has been given *.'

Postremo, ab experimentis didicimus, ulcus venereum, si recentius sit, omnino abscissum, morbo ipsi ulterius progressuro omnino

* First lines of the Practice of Physic, vol. 4. p. 109.

nino obſtare; dum vulnus brevi ſanatur. Ex iſtis igitur, opinor hanc operationem ſemper praeſtare; etiamſi venenum per temporis intervallum breve adhibitum fuerit antea. Parte exciſa vulnus per aliquod tempus apertum, nec ſanatum fonticulis, veſicatoriis, vel aliis *eſcharoticis* ſervetur neceſſe eſt.

Perhibuit hiſtoriam Fothergill, ancillae cujuſdam, et ejus domini; qui ambo a fele rabido morſum paſſi erant: Vulnus quod acceperat ancilla, per diuturnum tempus non potuit ſanari; domini autem interea, quia ille leviter tactus erat, cito evanuit: Ille hydrophobia captus ex vita deceſſit; dum ancilla, ulcere veneni abſorptionem praeveniente, morbum omnino effugit.

Quandocunque autem nobis non concedatur facultas morbum hoc modo tractandi, cucurbitulae forſitan, et ſcarificatio noſtro propoſito reſpondeant. Memorata ſunt praeterea a quibuſdam auctoribus cauteria ambo, ut ea, quae inſigne commodum at-

tulerunt: Atque revera, ſi ſatis morboſarum partium eſſet ab iis deletum, certe proficerent: Veruntamen iſtas partes ſcalpello eximi magis optandum videtur; quia dolor, quem cauterium infert, multo diutius perſtat, et fortaſſe magis nocet, quam ille, quem ſcalpellum.

Partem quoque vulneratam exſugere, a ſcriptoribus, etiam celeberrimis, praeceptum eſt *: Nequaquam vero exiſtimo, tale opus ſuſcipi debere, quia ſugenti multum periculi forte adferat; timendum eſt enim, ne veneni pars quaedam, linguae, gingivis vel faucibus adhaereat, et ab iis abſorbeatur; Atqui hoc ſemper, ex neceſſitate, citius adhuc efficietur, ſi in his partibus ſit ulcus: Num autem tale venenum, ſi aliquo caſu in ſugentis ventriculum reciperetur, innoxium eſſet, ſtatuere haud poſſumus; At ſi ex *analogia* inferre liceat, ille ſugendi modus, ut remedium in hoc morbo laudatus fuit, propter

* Celſus de re med. lib. 5. p. 226.

propter ejus efficaciam (ut auctores dicunt) in eximendo viperae venenum: At ratio, qua hoc et illud venenum organa vitalia afficit, valde diversa est: Etenim canis rabidi venenum (ut supra expositum) absorptione agit; non autem nobis pro certo est, viperae venenum hoc modo afficere; quia vix in animo concipere possumus, quomodo absorptio contingere potest, quum venenum viperinum effectus suos, in perpaucis horis, imo interdum horae momentis edit. Patet igitur ex hoc viperae venenum principium vitae confestim lacessere, et ejus agendi potestatem dirimere: Experimenta docuerunt opium istos nervos, quibus recta applicatur, primo molestare; et inde per consensum, non per absorptionem caeteros. Lethum vero ab absorptione inferri posse ex exemplis supra recensitis in propatulo est.

Huic praeterea consilio respondeat causticorum applicatio, si ex iis factum sit ulcus sat amplum, et profundum, et per tempus sat longum sanari prohibeatur. Praecipue

cipue vero convenit haec applicatio, quando pars, cui morſus inflictus eſt, non facile exſcindi poteſt, ut oris partes quaedam, &c.; tunc enim cauſticorum idonea applicatio maxima commoda pollicetur: At ſcalpellum, quandocunque rite uſurpari poteſt, anteferendum eſt. Atque hoc modo primum noſtrum conſilium perficere conamur. Antequam vero ſecundum, nempe id quod curationem reſpicit, aggrediamur, forte pretium erit operae, nonnulla remedia ſpecifica dicta, et a quibuſdam magni nominis ſcriptoribus inſigni laude commendata perſtringere. Praetermitto quidem id Œſchriontis a Galeno, et Oribaſio nobis traditum; id ſcilicet quod a cancris uſtis componitur; nugas nec non Peregrini hyenae pellem induere ſuadentis; una cum pulvere Palmarii adeo jactato; cancrorum quoque *fluvialium*, cum theriaca, cineres ab Ætio, Rufo, et Poſſidonio commendatos; turpethum minerale quod James tanta laude extulit; et ſtannum cum Mithri-

datio,

datio, a Mayern et Grew commendatum. Cynorrhodi quoque radicem, etiamſi inſomniis coelitus commonſtrata fuiſſe dicatur; et canis rabidi jecur exuſtum; Pimpinellam inſuper ab Henrico, ejus nominis ſecundo Galliae rege, medico ſuo Fernelio indicatam; et multa alia: Nec niſi ad ea, quae hodie in uſu ſunt, quae apud multos celebrantur, quaeque a medicis magni nominis ingentes laudes acceperunt animum advertam. Horum primum obvenit id medicamentum, quod a vico *Ormſkirk* nomen accepit, majori attentione quam alia, obſervandum; quia idem in hujus mali curatione multum profuiſſe dictum eſt, et etiam hodie in Angliae quibuſdam partibus ſeptentrionalibus celebratur: At ſi medicamenta ſingula, quibus hoc conficitur, perluſtremus, patebit quod ne unum ex iis aliquid contra hunc morbum valere poteſt: Haec enim ſunt;

R. Pulv.

℞. Pulv. Cret. ℥ſs.
—— Alum. gr. x.
Bol. Armen. ʒiii.
Pulv. Enul. Camp. ʒi.
Ol. Aniſ. gtt. vi. Miſce.

Tale quidem eſt remedium a multis magni aeſtimatum, adverſus malum tam atrox et periculoſum. Inter omnes conſtat, cretam non niſi abſorbere. Alumini dotes ſunt ſtypticae; atque bolo Armeniaco ſimiles, ſed minores gradu: Helenii vero radicem fere iners eſſe medicamentum, vix ulla virtute praeditum, nemo ignorat; unde vix unquam in ullo morbo uſurpatur: Oleum aniſi non niſi ad caetera miſcenda inter ſe, et ſaporem palato jucundiorem iis impertiendum inſervire poteſt. Haec compoſitio tamen ab Heyſham (ut ſupra dictum eſt) ut omnino ad rabiem caninam curandam apta, miris laudibus fuit celebrata.

Tamen ipſe Heyſham non negat quod hoc remedium in multis exemplis defecit; de iſtis autem hanc excuſationem praetexit,

'An

" An cortice Peruviano intermittentes, " mercurio lues venerea, ſulphuri pſora, " ſemper cedere inveniuntur?" Si vis, qua pollent adverſus hos morbos remedia iſta eum effugit, talibus reſpondendi veniam poſco; nempe, quod plerumque (humano generi fauſta quidem res) illorum morborum mali effectus ab his ipſis remediis oppugnantur revera; non autem credo, etiam unum exemplum caninae rabiei verae ab ejus laudato medicamento ſublatae proferri poſſe. Haud mirum mehercule eſt homines theorias proprias, totis viribus ſuffulcire cupientes, eorum gratia argumenta nonnunquam inepta amplecti. Multa quidem a variis auctoribus memorata, illud parum proficere oſtendunt; quae ut recenſeam, haudquaquam neceſſe eſt. Quando ſymptomata probe conſpecta ſunt, facile apparet, talia ab acido (ut ab illo erat exiſtimatum) nequaquam ſuam originem poſſe ducere.

Hic

Hic praeterea animadvertere fas eſt, quod ex multa obſervatione ratum fuit, plurimos ab animalibus rabidis morſum paſſos, nec tamen morbo hoc captos eſſe. Retulit Vaughan, quod ex fere triginta hominibus aliquando eodem cane rabido morſis, non niſi unus hoc malo correptus eſt *: Itaque ſi hoc medicamentum omnibus iſtis hominibus imperatum eſſet, omnes proculdubio ab eo convaluiſſent, praeter unum illum; et exinde fides inſignis, quod ad ejus dotes, et poteſtatem adverſus hunc morbum, ei contigiſſet.

Pluribus de hujus medicamenti inutilitate non opus eſt; mentionem illius profecto non fecerim, niſi gratia eorum, qui de ejus natura forte ignari ſint; ut caveant, ne hujus morbi jam provectioris curationem tali remedio ſperent, vel in eo fidem reponant.

Alterum medicamentum hoc nequaquam efficacius a Georgio Cobb Equite, nobis fuit

* Caſes of Hydrophobia.

fuit commendatum, remedium *De Tonquin* appellatum a loci nomine unde ad nos asportatum est; hoc apud Sinenses nunquam fallere existimatur; merito autem hodie negligitur: Haec sunt illa ex quibus conficitur

℞. Cinnabar. Nativ.
Factit. *a a* gr. XXIV.
Moschi gr. XV. Misce, fiat pulv. subtil.

Haec sumenda sunt in cyatho liquoris ejus qui *arrack* nuncupatur; et si intra paucas horas postea non prorumpat lenis sudor, remedium iterandum est: Attamen omne commodum, quod abeo provenire potest, moscho, qui vi pollet antispasmodica certe debetur. Propter tales equidem dotes, adversus spasmos, quae in hoc morbo contingunt, utile sit forte.

Ille pulvis, quem laude efferebat Mead, ex lichene cinereo terrestri, et pipere nigro componitur. Licheni hujus medicamenti efficacia attribuitur; id quidem a materiae

medicae ſcriptoribus acre diureticum habetur; at ſi de vegetabilium natura quicquid ex eorum guſtu detegi poſſit (quod magna ex parte conceditur) licebit colligere hoc parum vel etiam minime adverſus aliquem morbum profuturum; non enim ex eo percipitur vel aliquid pungens, vel ullus ſapor inſignis palatum afficiens.

In *actis philoſophicis* * plantam quandam, viſcum ſambucinum nuncupatam †, et in quo ad hunc morbum ſanandum, multum fidei repoſuit, commendavit Dampier: Eadem cum venaeſectione, et balneo frigido uſurpari voluit: At hoc medicamentum jure obſolevit.

De balneo frigido nunc tractandum eſt: Hoc quidem adverſus hunc morbum in uſu fuit olim; ſed nuper etiam ut *antidotum* laudatum eſt. Idem laudat Celſus, non ſolum ut remedium prophylacticum, ſed etiam

* No. 237. ann. 1780.

† Tremella Auricula. Lin.

etiam ut utile in ipſo morbo ſanando; "Ægrum in piſcinam projici nec opinan- "tem nec eam antea conſpicientem jubet," modo quoque mergere, modo attollere, "uſquedum ore etiam invitus aliquid "aquae ſumpſerit; ſic enim ſimul, et ſi- "tim, et aquae metum auferendum fore*." Nec minus a Boerhaave laudatum eſt balneum frigidum: At in contrariam ſententiam ierunt multi alii auctores†; aſſeverantes nil boni unquam ab eo oriri: Nourſe praeterea in *actis philoſophicis* exemplum memoravit, quod horum ſententiam valde confirmare videtur; adoleſcens enim quidam in pollice morſum a cane rabido acceperat; in mare decies immergebatur; et antidotum, illis temporibus celebratum magnopere, nempe pulverem antilyſſum, per quadraginta dies, ore ſumebat; nihilominus

* Celſus De re Med. lib. V.

† Berkenhaut on the Bite of a Mad Dog; Fothergill, Philoſ. Tranſact. &c.; Hamilton on the Hydrophob. &c. &c.

ominus poſt menſes undeviginti hydrophobia correptus peribat; etiamſi intra hos menſes ab operatione in eum propter calculum veſicae extrahendum inſtituta convaluerat *.

Duo ſimilia exempla retulit venerandus Morgagni; in iſtis hic aeger, ipſa nocte balnei frigidi uſum inſequente, mortuus eſt; ille cito poſtquam ab eo aſcenderat. Nec praetermittere poſſum exemplum alterum quod in *actis medicis* retulit Munckly: Quidam a cane rabido mordebatur; et ejuſdem diei veſpere ad maritima diſcedens, apud ea per decem dies manſit; intra id tempus ſaepe lotus eſt; nihilominus hebdomadis ſex elapſis, captus rabie canina ſuccubuit fatis. Collatis autem omnibus licere videtur nobis de hoc remedio collecturis, exempla in quibus id nec morbo huic obſtitit, nec eum ſuſtulit, innumera eſſe.

Laudatus eſt, quod ad hunc morbum ſublevandum, ab auctoribus celeberrimis, hydrar-

* Acta Philoſop. No. 445.

hydrargyri largus uſus: Van Swieten, Sauvage, James, cum aliis compluribus, magni hoc medicamentum habuerunt; ut et auctores adhuc recentiores, ut De Laſſone, &c.; atque etiam illuſ. Cullen ipſe ait, "That more advantage ſeems in practice to have been derived from this than from any other remedy *:" Multa quidem narrantur utilitatem ejus, et aeque multa, nihil id ad hunc morbum praevertendum valere teſtantia. De Laſſone inquit hoc medicamentum in decem ex quinque et decem hominibus, qui omnes, alii intra viginti, et quatuor horas poſt alios, a lupo rabioſo morſum acceperant, tentatum eſſe: Horum hominum tres *oſtreorum* teſtis, in pulverem redactis fretos (nec hoc valde diſſimile a medicamento quod apud Ormſkirk venit) paucis diebus furioſos et delirantes factos e vita exceſſiſſe: Quartum, medicum non arceſſentem, donec morbus ſe manifeſtaverat, rabie correptum

et

* Practice of Phyſic, vol. IV.

et extinctum esse: Undecim qui supererant, advocato medico, imperatum esse hydrargyrum; horum unum, postquam id per dies decem sumpserat, hydrophobicum factum spatio quadraginta, et octo horarum mortuum; tres alios denique inter hydrargyrum utendum sublatos: Caeteros vero (ut ille opinatur) ab eo sanatos.

Licet autem hic, non sine gravi causa, suspicari residuos illos talem infectionem nunquam accepisse.

Desault ejusdem remedii fautor praecipuus, existimabat morbum hunc a vermiculis valde exiguis originem suam trahere; et propterea, quia hydrargyrum contra vermes pollet, idem quoque illum fugaturum. Haec autem theoria, potius ex solicito somnio nata, quam animo vigilante et sui compote videtur esse: Non amplius igitur in eam morabor. Opinor equidem, quod si exemplis multis, a scriptoribus prolatis, hydrargyri incassum et sine ullo commodo tentati, credere fas sit, licebit

quoque

quoque colligere non multum fidei in eo ut prophylactico, multo minus ut medicamento penitus morbum ſublaturo reponendum eſſe: At nihilominus, quantum proficiat experientia hactenus non ſatis indicavit. Cheyne et alii putarunt, quanquam hydrargyrum large in corpus injectum deficiat, id tamen, non ultra ſalivationem progrediendo, noſtris votis reſponſurum eſſe: De hoc autem multum dubito; ſi enim ex *analogia* rationem inferre liceat, comperiemus, hydrargyrum luem veneream, ſaliva proritata, ſolvere certius quam ſi talem effectum non praeſtitiſſet.

A quibuſdam prolata eſt et alia ratio indicans, ſimilitudinem inter rabiem caninam, et luem veneream intercedere; quia virus, quod utrique morbo cauſae eſt iiſdem vaſculis, lymphaticis nempe, abſorbetur: Non autem inde, quantum ego judicare poſſum, ſequitur, hydrargyrum, quia unum morbum hujuſmodi tollere ſolet, propterea omnes qui per illa vaſcula in corpus irrepant, ſubla-

ſublaturam eſſe: Huic quoque ſententiae obſtant variolae; earum etenim contagio, quanquam iiſdem vaſculis acceptum, neque unquam hydrargyro deleri repertum eſt; neque ipſum morbum, poſtquam ſemel id corpus infecerit, ab eo praeverti; corruunt idcirco eorum argumenta, et ſua mole prolabuntur.

Mea quidem opinione, multum mali ſaepe ab hoc medicamento oritur; quot enim hominum corpora ab eo vel nimis vel intempeſtive uſurpato infirmata et quaſſata quotidie licet aſpicere? Quot medici idem temere adhibent, potentiam qua humanum corpus afficit nihilominus ignorantes? Oportet autem illum, qui hoc imperat, non ſolum perſpectas habere vires ejus cum aliis rebus mixti, ſed etiam quando ſolum adhibetur. Revera medici multum intereſt et ſtructuram cujuſque noſtri corporis partis, et uſum pernoſcere.

Nulla quidem fides ad illa, quae aſſecuta ſunt, nomen hujus morbi remediorum *ſpeci-*

ficorum

ficorum adjudicanda eſt ; quia vix aliquem latet hodie, quam exigua, ſi ulla, vi ejus veneno adverſantur, quandocunque pro certo habemus corpus ab eodem infectum eſſe : Quoniam vero aliquibus talis *craſis* et propriam quoddam ſit, ut nunquam hoc malo infici poſſunt, ſpecifica illa ex talibus corporibus nomen ſuum inſigne acquiſierunt.

James de hac re differens inquit,

" Perhaps, out of twenty people reported " to have been bit by mad dogs, the fact is " not true with reſpect to two. For many " receive a bite from a ſtrange dog, in " conſequence of their own folly and im-" pertinence, which I think every one " guilty of, that teazes a dog, or endea-" vours to fright him wantonly ; and on " theſe occaſions, the conſequence of the " aggreſſor's impudence is aſcribed to the " madneſs of the dog, who immediately " runs away, and is heard of no more, or " is killed, and is concluded to be mad,

"though perhaps more rational than the "fool that provoked him. Then ſome "ſpecific is adminiſtered; the perſon con-"tinues well, and the remedy acquires the "reputation of having cured a diſtemper "that never exiſted in that ſubject, or of "preventing one, that could never be ex-"cited by that cauſe *."

Curationem, quae maxime idonea videtur, aggrediens, (quia nullum remedium unicum ſemper venenum e corpore ejiciens hactenus cognitum fuit) duo conſilia proponam; nempe, 1*mo*, Nervorum irritandi facilitatem nimiam minuere, et cavere ne corpus inde nimis exquiſite ſentiat; 2*do*, Robur corpori impertiri. Primo conſilio opium quod forſitan hac vi, nempe irritationis minuendae, omnibus praeſtat, liquida ſub forma adhibendum; quia quando pilulae ex eo uſurpantur, illae non confeſtim ſolvuntur, et idcirco ſerius effectus ſuos edunt: Si aeger huic medicamento aſſuetus

* James on Canine Madneſs.

aſſuetus fuerit, guttae ſexaginta uno tempore ſumi poſſunt, ſi non quinquaginta forſitan ſufficient, haec quantitas ter quaterve in die, uti ſymptomata urgent, propinentur. Nunc oportet quidem ut valide nitamur, et ut quam maxime leniamus faucium irritationem; nam ea in hoc morbo multo magis quam in ullo alio exquiſita eſt; etenim ſolida interdum deglutiri poſſunt, dum etiam leviſſimus cujuſcunque liquoris contactus convulſiones ciet; quam celerrime igitur huic occurrendum eſt. Quando hoc accidit opium in pilularum forma imperari debet, quarum cuivis opii duo grana inſit; earundemque quinque aut ſex quotidie ſumantur; aucta quantitate gradatim eo uſque quo aegri ventriculus ſinit aut perferre poteſt. Sed ſi opium nec ſolida nec fluida forma ore aſſumi poteſt, tunc clyſmata emollientia, quae ſeptuaginta vel octoginta laudani liquidi guttas continent, imperentur et repetantur ſaepiſſime. Si opium defecit, tunc alia remedia tententur,

tur, ut aether vitriolicus, cujus drachma semiſ. ſingulo quovis tempore eſt capienda, et ter vel quaterin die iteranda. Poſtremo, hoc deficiente, nos tentare opportet, moſchum, ſub quacunque forma velit medicus. Sed in hoc morbi ſtadio ſpes maxima noſtra ab opio oritur, itaque imperare eum debemus in quantitate tam magna quam aegri vires ferre poſſunt. Ab eo remedio enim forſitan irritationi occurremus; et ſpaſmi ac convulſiones ab ea pendentes maxime lenientur.

Secundam nunc partem appulimus, nempe ut corpori robur redintegretur; ad hoc confert eximie cortex Peruvianus, ut eligma, juglandis magnitudine, aſſumendus, quotidieque iterandus quater vel quinquies, prout ventriculus ferat aegri; cui quoque permittendus cibus nutriens, et vini quantum velit. Si cortex Peruvianus nauſeam inducat, ad parata ex chalybe confugiendum eſt; e quibus ferri rubigo optime pollicetur, quater, e *charta farinacea* quovis

die,

die, uſque ad ſcrupula duo, *aſſumpta*. Si vero tantum increverit, morbus, quod non amplius aliquid aeger aut ſolida aut fluida devorare poſſit, deſperandum fere omnino: Quantum poſſumus nihilominus tentandum; infelici caput radendum; et imponendum quod totum cranium obtegat epiſpaſticum: Gutturi quoque extrinſecus cataplaſmata laudano tincta, ſaepius imponenda.

Ut clyſmata injicienda ſunt quoque ſorbitiones valentiores, et juſcula opii aliquanto commiſto; laxantia quoque eodem modo, ut liquetur alvus, uſurpanda, etiam per morbum totum. Atque his rationibus forſitan tantum irritandi facilitatem fauces infeſtantem debellare, ut aliquid devorare poſſit aeger, penes nos ſit; et rebus ſic ſe habentibus etiam in diro hoc malo remediis ſupra memoratis ipſa ſanitas forte revocetur.

Finita nunc haec brevis diſſertatio: Quam manca et imperfecta ſit nequaquam ignoro.

ignoro. Interea autem ſpero, hoc non ad ingenii inopiam omnino adſcribendum fore; res enim ipſae ad tale opuſculum pertinentes in occulto latent, et tenebris obvolutae animi aciem fugiunt; nec propterea ſcriptori quae ſufficiat, materiam ſuppeditant; ita ut, etiam poſt hunc tractatum inceptum, pene ab eo deſivi, aliud argumentum proſecuturus. Qualiſcunque vero ſit, ſubeſt ſpes quod omnis lector ingenuus in tali re mendis, quae forſitan inſint, ignoſcet.

FINIS.